

SABIMA - kartleggingsnotat 2015

Kartleggingsaktivitet av medlemmer i Risken sopp- og nyttevekstforening i 2015

Av Anne Marie Hareide

Sumpklubbemorkel i Gammelseterlia

Kartlegging og kartleggingsaktiviteter av medlemmer i Risken sopp- og nyttevekstforening i 2015

Risken har i 2015 forsøkt få med medlemmer på regelmessige kartleggingsturer i myrområder i Ytre Romsdal.

Noen medlemmer startet kartlegging allerede i januar, erfarne kartleggere som kartlegger hele året.

Andre startet med vekt på karplanter i april.

Første tur til kystmyr gikk organisert 06.05.2015.

Villblomstens dag 14. juni, i Aukra kommune, ble også markert med tur.

Vi har siden hatt en rekke turer, medlemmer både enkeltvis og samlet. Vi har kartlagt i Aukra, Molde, Fræna, Eide, Gjernes, Sunndal, for å nevne noen kommuner. Mange av turene er blitt gjennomført av soppsakkyndige sammen med andre interesserte, og dette har vært en viktig læringsarena, både i forhold til artskunnskap og kartlegging.

Må også her nevne kartlegging av storsopp, fagkurs i regi av SABIMA, som ble lagt til Molde 27.-30. august.

Videre har Risken vært representert på Høstsopptreffet i Elverum, Etterutdanningskurs i Trondheim, og undertegnede hadde noen kartleggingsdager i Tana, Finnmark.

Emneord: biologisk mangfold. Primært Nordmøre og Romsdal, men også andre steder i landet. Alle vekster, med vekt på sopp

Innledning

2014 var et spesielt soppår, med stort mangfold og store mengder. I 2014 var alt minst en måned tidligere enn normalt og jevnt over varmere.

Vi har også i 2015 hatt spesielle værforhold.

I vinter var det lite nedbør og lite kulde, perioder med barfrost og mye vind.

Kald og sein vår med mye regn og litt snø.

Kjølig sommer med en del regn i juli og med en kraftig varmeperiode i august på vel 2 uker, med temperatur opp i over 30 grader, og alt som var i emning av sopp tørket ut.

Høsten har vært preget av kraftige regnskyll, store nedbørsmengder. Myrene har vært søkkvåte med mye overflatevann og granskogene har vært knusktørre helt til nå. Alle vekster har vært preget av dette og sesongen for blomstring, sopp og bær har vært minst en måned seinere enn normalt.

Kommuneoversikt og kartleggingsdager

Aukra kommune

Aukra kommune består av ei øy og en fastlandsdel. Vi gjort noen kartlegginger på fastlandsdelen.

Storkleiva, Eiskrem 21.04.2015

Storkleiva, Eiskrem. Dette er et område med naturtype: rik edelløvskog. Utforming: Lågurt og hasselkratt. Verdi: Viktig.

Se <http://faktaark.naturbase.no/naturtype?id=BN00081778>

På denne varturen var fokuset karplanter.

Villblomstens dag 14.06.2015 Julbøen

Dette ble en tur med Karl Wesenberg i et artsrikt og vakkert område, på kysten, fra hovedvei, over dyrket mark, gjennom skog og helt ned til Julholmen ved sjøen. I dette området er det planlagt at Møreaksen, ny kyststamvei, skal komme via store brokonstruksjoner.

Det ble gjort 82 registreringer, hovedsakelig karplanter.

Eide kommune

Eide kommune regnes som Nordens steinkommune, med lang tradisjon fra bergverk og steinindustri. Kommunen favner alt fra storhav til høyfjell.

Vi har tatt noen turer i kalkrike områder, samt et mindre besøk i sentrum.

Eide sentrum 08.06.2015

Besøk i privat hage og kirkegård

Brandsetra 11.10. og 17.10.2015

Plantet granskog i kalkområde med nedlagt gruvedrift

Kartleggingstur med Ole Magne

Fræna kommune

Fjell, fjord, vann, myr, elver, bekker og hav. Fræna kommune har det meste, med en unik natur, både høyfjellet og storhavet. Her er også kalkrike områder og kalkbrudd.

Allia/Varholen 21.04., 07.05., 24.07.2015

Sydvendt varmekjær løvskog, i kalkområde med plantet granskog. Her har vi vært flere ganger, både tidlige turer hvor fokuset har vært karplanter og nyttevekster, og senere med hovedvekt på sopp.

Ås 18.05. 2015

Sydvendt plantet granskog ved kysten, med lave fjell.

Dette er et område vi vender tilbake til, gjerne flere ganger årlig. Her har vi gjenfunnet skaftjordstjerna på 3. året.

Havneset 18.05.2015

Beitemark med løvskog og furu ved kyst og myr. Kartlagt i området tidligere, men i år på annen biotop.

Bestefarstien, Løset/Tornes 19.06.2015

Tursti gjennom kystmyr, med bergknauser og mindre felt plantet gran. I år vært her en gang og registrert både sopp og karplanter.

Langvatnet 29.09.2015

Kalkområde med plantet gran, våtområder med furu og gråor, bjørk, selje, hegg. Gammel og ny kalkgruvedrift i området.

Vært her flere turer tidligere, men først i september/oktober ble det gjort soppregistreringer av betydning i år.

Syltesetra 10.10.2015

Myrområde med fjellbjørk og furu, samt plantet gran under Kvannfjellet.

Vi har ikke vært og gjort kartlegging her tidligere år. En del sopp i området som er registrert.

Skaret 18.10.2015

Myrområde til fjells. Skianlegg, travbane og stall og gammel setervei. Furu og plantet gran.

Normalt et område med mye sopp. I år gjort få, men noen registreringer

Fræna kommune, kartlegging kystmyr

Et stort område med sammenhengende myr blir ofte kalt Gulemyrene. Dette området er igjen inndelt i Stavikmyrene, Vestadmyrene og Gulemyrene. Her er områder som er vernet. Det går traktorvei inn i området fra ulike kanter, jordbruk i ytterkanter, felt med plantet gran og våt torvmyr.

Her var planen å gjøre kartleggingsturer x 1 pr mnd. Vi har vært 4 på alle turene, en på Stavikmyrene hver gang og de øvrige på ulike steder. Må innrømme at forventningene var større enn resultatet. Men vi har fått kartlagt både karplanter og sopp og det har vært lærerikt.

06.05.2015 Stavikmyrene

03.06.2015 Vestadremma/Vestadmyrene/Stavikmyrene

01.07.2015 Gulemyrene/Stavikmyrene

05.08.2015 Stavikmyrene

Gjemnes kommune

Landbrukskommune med jordbruk og skog. Tidligere kartlagt i flere områder, men i år ble det Fursetfjellet.

Fursetfjellet 01.09. og 16.10.2015

Fjellområde i overgangen mellom Nordmøre og Romsdal. Turene har gått i myrområder med furu, innsalg av fjellbjørk og gråor, samt granplantefelt. Vi har hatt flere turer, men magert resultat.

Molde kommune

Bykommune med fjell, fjord og øyer. Ligger klimatisk gunstig til i midtre del av regionen.

Katthola 07.06.2015

Friareal med opparbeidet gressmatte, turstier og edelløvskog.

Vi har vært flere turer, men registrert funn bare en gang.

Golfbana, Årødalen 18.06.2015

Stor opparbeidet gressmatte mot utmark, vei og granplantefelt.

Vært flere turer og har gjort registreringer av både karplanter og sopp en tur.

Solemdalen 25.06.og 25.07.2015

Dette dalføret ligger på Skålahalvøya. Våre turer i år har gått i plantet granskog, både ung og gammel, myrområder med furu og innslag med bjørk, gråor og hassel. Her er gjort mye registrering tidligere, men fortsatt er det en flott læringsarena og vi har hatt flere turer også i år.

Bjørset 04.07.2015

På vei fra busstopp og hjem langs veien, fra hovedvei i byen og gjennom boligområde. Måtte bare registrere karplanter.

Sekken 07.07.2015

Historisk øy som ligger midt i Romsdalsfjorden. Ca 150 fastboende med fergeforbindelse. Mye furuskog, hassel, gråor, bjørk og granplantefelt. Fjell, myrområder og vann. Tok turen og gikk traktorvei fra nordsida (fergeleiet) til Sollibøvatnet. En del registreringer av både karplanter og sopp.

Gammelseterlia, Årødalen 09.07.2015

Skogsområde mellom industriområde og skianlegg. Furu, bjørk, gråor, selje og granplantefelt. Et jevnlig besøkt område, men vært med på bare en tur med registreringer av både sopp og karplanter.

Neset kommune

Neset kommune grenser til Molde kommune i ene enden og strekker seg inn i dype fjorder og fjell. Her har vært mye kartlegging og vi kan spesielt nevne Eikesdalen.

Stor-Gussiåsen 24.05.2015

Skogsområde på grensa mellom Neset og Molde. Noen funn av sopp i granskog.

Sunndal kommune

Her er leder lokalkjent og har prioritert områder han ferdes.

Mjølkillmyrene 6.-9.05.og 1.-2.07.2015

Stort fjellmyrområde på 350-600 m over havet, med innslag av løvskogsrabber, rabber med gammel furuskog, og svært mindre innslag med plantet granskog.

Trøholet, Mjølkill 10. 05., 26.06.2015

skyggefull li, platå med storsteinet tørrmark og våtmark, myr, i høyde 100-130 m, med oreskog og annena løvskog, furu og planta edelgran.

Tana 08.-18.08.2015

Undertegnede har vært flere turer til Tana og i år tok jeg med utstyr for litt registrering. Et spennende område med stort dalføre, elv som nærmest kan beskrives som flod mange steder, fjellområder med fantastiske myrer. Vegetasjon i hovedsak fjellbjørk og vier. Noe plantet furu og litt gran. Dalføret er sand ned til 62 meter under overflata. Har gjort en del registreringer av både karplanter og sopp.

Stor kragesopp i Tana

Fagseminar SABIMA, Molde, Fræna, Eide, Gjemnes 28.-30.08.2015

Vi vil takke for et lærerikt og inspirerende fagseminar i Molde. Møtet med andre kartleggere, både eksperter og amatører er veldig verdifullt. Bruk av kartleggingsutstyr, artsobservasjoner og hjelp/deltakelse i artsbestemmelse må til for å komme videre for de fleste. At langvarig tørke tok slutt ved seminarstart og styrtregn tok over, ja det får vi leve med. Vi fikk heldigvis likevel nok funn på turene og nok arbeid etterpå. Flere har i ettertid gitt uttrykk for at dette var nyttig og positivt, både egne medlemmer og andre vi har møtt senere. Ekstra bonus ble 2 nye funn for Norge.

Høstsopptreff Elverum 12.-13.09.2015

På Høstsopptreffet var også flere medlemmer fra Risken representert og deltok i registreringsarbeid sammen med andre.

Årets sesong og utfordringer

2015 ble et spesielt år pga værforhold og temperaturforhold, med betydelig mindre mangfold og små mengder.

Vi har ventet og håpet, vandret, øynet håp og så har det ikke blitt noen store forandringer. Det har til og med vært vanskelig å gjennomføre ekskursjon for grunnkurs.

For å si det enkelt, så har kartleggingsansvarlig ikke opplevd et år med så lite sopp, både antall arter og mengde av de enkelte. Dette støttes også av andre erfarne kartleggere.

Kan nevne at i år, i motsetning til i fjor, har vi ikke sett gallerørsopp, hvit fluesopp, granskjellpigg, furuskjellpigg, gul trompetsopp eller rimsopp på våre kanter. Vi har hatt lite vokssopper og lite matkremler. Traktkantarellen er nylig kommet, svært liten og i små mengder.

Matriskene kom seint og i mye større antall enn vi har vært vant til.

Kartleggere

De som aktivt har drevet med kartleggingsarbeid for Risken sopp- og nyttevekstforening har vært:

Magnar Husby

Ole Magne Stavik

Odny Irene Stavik

Turid Tennøy

Solrunn Hatle

Karl Wesenberg

Anders Røystrand

Anne Marie Hareide

Andre aktive kartleggere som er medlemmer i Risken, men som ikke har deltatt på arrangement/turer:

Wenche Eli Johansen,

Øystein Folden,

Finn Oldervik,

John Bjarne Jordal

Geir Gaarder

Ikke alle enkeltturer for de enkelte kartleggerne er med i rapporten. Om vi har flere arter i 2015 enn i 2014, så er det takket være kartleggingsiver i forbindelse med Sabimaseminaret, Høstsopptreffet og blant våre medlemmer forøvrig. På de fleste turene har det blitt registrert både karplanter og sopp.

Kartleggingsmidler 2015

Vi har tidligere fått støtte fra Sabima og vi har investert i flere gps, kamera og mikroskop for å nevne noe. 1 kamera og 1 gps er allerede utslitt og utradert.

Nå er tilgjengelig litteratur det mest prekære behovet for å komme videre og kunne rekruttere til videre arbeid.

Med vennlig hilsen

Anne Marie Hareide

Kartleggingsansvarlig

for Risken sopp- og nyttevekstforening